

**PROGRAM REALIZACJI
WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA
ZAWODOWEGO
W ZSP W BIAŁEJ NIZNEJ W ROKU SZKOLNYM
2024/2025r.**

1. Podstawy prawne dotyczące realizacji doradztwa zawodowego w szkole

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾ z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego.

Na podstawie art. 26a ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i 2245) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego, sposób realizacji doradztwa zawodowego oraz zadania doradcy zawodowego.

§ 2. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla poszczególnych grup wiekowych:

Główny cel realizacji orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w szkole podstawowej

Celem orientacji zawodowej dla przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach I–III jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania przy wsparciu doradczym decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji¹⁾.

B. Działania związane z doradztwem zawodowym i ich adresaci

Działania związane z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej są kierowane do trzech grup adresatów:

uczniów,
rodziców,
nauczycieli.

Przykłady działań kierowanych do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;

- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno- -zawodowych;
- pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”;
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości i imprez szkolnych;
- określanie potencjału edukacyjno-zawodowego;
- prowadzenie kół zainteresowań;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- umożliwianie udziału w spotkaniach informacyjnych z przedstawicielami szkół ponadpodstawowych;
- informowanie o ofercie kształcenia w szkołach programowo wyższych;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego);
- wspieranie uczniów w przygotowaniu Indywidualnych Planów Działania (IPD);
- organizowanie spotkań z przedstawicielami zawodów;
- organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań – młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy);
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych;
- stwarzanie uczniom klas VII–VIII, możliwości udziału w ramach zajęć edukacyjnych w zajęciach u pracodawców lub w centrach kształcenia praktycznego – zgodnie z ich zainteresowaniami i potrzebami;
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik;
- organizowanie zajęć w świetlicy związanych z orientacją zawodową,
- organizowanie kącików zawodoznawczych, np. w świetlicy szkolnej, w salach edukacji wczesnoszkolnej;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, festiwale czy prezentacje zawodów;
- umożliwianie uczniom udziału w tzw. lekcjach zawodoznawczych organizowanych przez szkoły ponadpodstawowe zawodowe;
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych;
- prowadzenie projektów edukacyjnych tematycznie powiązanych z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym.

Przykłady działań kierowanych do nauczycieli, wychowawców, specjalistów:

- umożliwienie udziału w szkoleniach i kursach z zakresu doradztwa zawodowego;
- prowadzenie lekcji otwartych;
- zwoływanie szkoleniowych posiedzeń rady pedagogicznej;

- organizowanie wizyt studyjnych w firmach;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- udostępnianie zasobów z obszaru doradztwa zawodowego;
- wspieranie w realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Przykłady działań kierowanych do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- inicjowanie kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami firm lokalnego rynku pracy;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: biblioteczkę publikacji, stronę www szkoły, szkolne konto Facebooka, tablice informacyjne, e-dziennik);
- włączanie rodziców w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym.

Orientacja zawodowa i doradztwo zawodowe dla uczniów są realizowane:

- podczas grupowych zajęć związanych z doradztwem zawodowym prowadzonych przez doradcę zawodowego, które wynikają z ramowych planów nauczania;
- podczas: zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,
- wspomaganie uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami,
- prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców – m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli);
- podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (jak np. szkolne targi edukacyjne, projekty edukacyjne, konkursy zawodoznawcze) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, festiwalu zawodów, w wizytach zawodoznawczych w zakładach pracy

Realizatorzy działań związanych z doradztwem zawodowym

W szkole podstawowej w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym zaangażowani są wszyscy członkowie rady pedagogicznej: dyrektor, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej), nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej, nauczyciel-bibliotekarz, specjaliści (m.in. pedagog, psycholog, doradca zawodowy) oraz inne osoby zatrudnione w szkole, np. pielęgniarka szkolna.

Poniżej przedstawiono zakresy działań z obszaru doradztwa dla poszczególnych osób i formę organizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego.

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ;
- wspiera kontakty pomiędzy uczestnikami procesu orientacji zawodowej oraz doradztwa zawodowego w szkole a instytucjami zewnętrznymi;
- zapewnia warunki do realizowania w szkole zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- organizuje w szkole wspomaganie realizacji działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego poprzez planowanie i przeprowadzanie działań mających na celu poprawę jakości pracy placówki w tym obszarze.

Doradca zawodowy:

- określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- pomaga uczniom w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- prowadzi zajęcia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspiera nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców w realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- prowadzi doradztwo indywidualne dla uczniów.
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym;
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację oraz promuje działania związane z doradztwem zawodowym podejmowane przez szkołę we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe właściwe dla danego poziomu kształcenia;
- organizuje współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym szkoły podnoszącą efektywność prowadzonych działań związanych z doradztwem zawodowym;
- współpracuje z dyrektorem szkoły, realizując zadania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym;
- wspólnie z zespołem przygotowuje projekt WSDZ;
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia zasoby związane z orientacją zawodową oraz doradztwem zawodowym;

- współpracuje ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych, instytucjami działającymi na rynku pracy i partnerami z otoczenia społeczno-gospodarczego w celu realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- realizują tematy związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z treściami programowymi orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizowania zajęć orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach np. zawodoznawczych;
- prowadzą koła zainteresowań, zajęcia dodatkowe;
- organizują w sali edukacji wczesnoszkolnej kąciki zawodoznawcze;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Specjaliści:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w ramach realizowania działań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego dla uczniów;
- włączają się w proces podejmowania przez uczniów decyzji edukacyjnych i zawodowych (informacje dotyczące ucznia wynikające z pracy specjalisty);

- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Nauczyciele-wychowawcy w świetlicy szkolnej:

- włączają w zajęcia realizowane w świetlicy szkolnej treści z zakresu orientacji zawodowej;
- organizują w sali kąpiki zawodoznawcze;
- rozpoznają i wspierają w rozwoju zdolności i uzdolnienia uczniów;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w wyborze kierunku kształcenia i zawodu;
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania z usług doradcy zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego;
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego.

Inne osoby zatrudnione w szkole.

np. pielęgniarka:

- współpracuje z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym;
- udziela informacji o kwestiach zdrowotnych ważnych w kontekście zawodów wybieranych przez uczniów;
- organizuje dla uczniów spotkania dotyczące dbania o zdrowie i bezpieczeństwo oraz kształtowania właściwych nawyków – adekwatnych do zawodów wybieranych przez uczniów

Sojusznicy – sieć współpracy

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa wsparcie merytoryczne dla szkół, także dla szkół podstawowych, stanowią: poradnie psychologiczno-pedagogiczne, ośrodki doskonalenia nauczycieli, biblioteki pedagogiczne i centra kształcenia praktycznego. Jednakże szkoła dodatkowo pozyskuje partnerów wspierających działania związane z doradztwem zawodowym. Są to instytucje, placówki, firmy, które mogą być zaangażowane w działania kierowane do trzech grup adresatów: uczniów, nauczycieli i rodziców.

Przykłady działań placówek współpracujących ze szkołą w obszarze doradztwa zawodowego:

Poradnie psychologiczno-pedagogiczne (PPP):

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych uczniów;
- udzielanie pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery;
- prowadzenie dla uczniów zajęć grupowych z doradztwa zawodowego;
- konsultowanie z doradcą zawodowym działań i dokumentów szkolnych (np. opracowań WSDZ);
- prowadzenie dla pracowników szkół szkoleń, kursów, szkoleniowych rad pedagogicznych;
- tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym.

Ośrodki doskonalenia nauczycieli (ODN):

- organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, konferencji dla doradców zawodowych oraz osób zainteresowanych doradztwem zawodowym,
- tworzenie sieci doradców zawodowych i osób zainteresowanych doradztwem zawodowym,
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego.

Biblioteki pedagogiczne:

- udostępnianie szkołom informacji o usługach doradczych w regionie, wydarzeniach, konferencjach i szkoleniach z zakresu doradztwa zawodowego;
- wspieranie nauczycieli-bibliotekarzy w pozyskiwaniu, gromadzeniu i udostępnianiu informacji edukacyjno-zawodowych;
- gromadzenie i udostępnianie doradcom zawodowym i nauczycielom publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- współorganizowanie wystaw i spotkań z zakresu doradztwa zawodowego.

Szkoły ponadpodstawowe (szkoły programowo wyższe):

- udzielanie osobom zainteresowanym informacji na temat oferty edukacyjnej i zawodowej oraz zasad rekrutacji, itp.;
- prowadzenie laboratoriów, wykładów i warsztatów, rozwijających zainteresowania uczniów;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym – szczególnie dla klas VII i VIII;
- organizowanie Dni Otwartych dla uczniów klas VII i VIII.

Centra kształcenia praktycznego (CKP):

- organizowanie dla uczniów lekcji zawodoznawczych;
- współorganizowanie konkursów zawodoznawczych;
- organizowanie dla uczniów zajęć rozwijających ich zainteresowania i pasje;
- współorganizowanie przedsięwzięć o charakterze zawodoznawczym;
- informowanie uczniów ostatnich klas o możliwości odbywania zajęć praktycznych lub praktyk zawodowych.

Urzędy pracy, centra informacji i planowania kariery zawodowej oraz obserwatoria rynku pracy:

- informowanie o zmianach i trendach na lokalnym i krajowym rynku pracy;
- przedstawianie prognozy zapotrzebowania wśród pracodawców na pracowników;
- udostępnianie zasobów informacji edukacyjnych i zawodowych;
- współorganizowanie przedsięwzięć z zakresu doradztwa zawodowego;
- udzielanie informacji dotyczących rynku pracy za granicą (usługi doradców Sieci Europejskich Ofert Pracy EURES);
- udostępnianie publikacji m.in. na temat sytuacji na rynku pracy;
- współorganizowanie spotkań informacyjno-doradczych, np. dotyczących sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Stowarzyszenia branżowe:

- udzielanie informacji o istniejących firmach, potencjalnych pracodawcach w danej branży.

Cechy rzemiosł różnych i przedsiębiorczości, izby rzemieślnicze:

- udostępnianie informacji o organizacji praktycznej nauki zawodu w rzemiośle;
- wyszukiwanie pracodawców (rzemieślników, u których uczniowie w przyszłości mogą realizować praktyczną naukę zawodu);
- organizowanie konkursów zawodoznawczych dla dzieci i młodzieży.

Ochotnicze hufce pracy (OHP): centra edukacji i pracy młodzieży, mobilne centra informacji zawodowej, młodzieżowe centra kariery:

- prowadzenie zajęć przygotowujących do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej oraz dalszego planowania kariery;
- prowadzenie seminariów, konferencji, warsztatów;
- wspieranie nauczycieli i rodziców w działaniach doradczych;
- umożliwianie udziału w różnych szkoleniach uczniom, którzy z rozmaitych powodów nie ukończyli szkoły podstawowej w

przewidzianym terminie

- diagnozowanie predyspozycji, zainteresowań zawodowych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych.

Pracodawcy:

- współorganizowanie konkursów zawodoznawczych;
- aranżowanie spotkań przedstawicieli firm z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
- organizowanie wycieczek zawodoznawczych do firm i obserwacji zawodowych;
- przeprowadzanie wywiadów z przedstawicielami zawodów o temat specyfiki pracy w wybranym zawodzie lub na wybranym

stanowisku pracy;

- sponsorowanie przedsięwzięć wzbogacających ofertę edukacyjno-zawodową, bazę dydaktyczną szkoły.

Kuratoria oświaty, urzędy marszałkowskie, starostwa powiatowe, urzędy miast i gmin:

- tworzenie sieci doradców zawodowych;
- opracowywanie i wdrażanie programu zewnętrznego wsparcia szkół w zakresie doradztwa zawodowego;
- powoływanie powiatowych lub gminnych koordynatorów ds. doradztwa zawodowego.

Ośrodek Rozwoju Edukacji (ORE):

- organizowanie szkoleń, seminariów, konferencji z zakresu doradztwa zawodowego;
- przygotowywanie publikacji z zakresu doradztwa zawodowego;
- opracowywanie dokumentów wspierających pracę doradcy zawodowego (programy, wzorcowe rozwiązania, e-zasoby);

Stowarzyszenie Doradców Szkolnych i Zawodowych RP:

- organizowanie konferencji, szkoleń dla doradców zawodowych,
- organizowanie Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery.

Organizacje pozarządowe:

- propagowanie idei wolontariatu;
- umożliwianie uczniom doświadczenia pracy;
- realizowanie wspólnych projektów edukacyjnych.

Inne: podmioty, które mogą być partnerami w realizacji działań z zakresu doradztwa zawodowego, np. fundacje, stowarzyszenia, organizacje pracodawców.

PROPONOWANE METODY PRACY:

- analiza przypadku,
- ankieta,
- autoprezentacja,
- burza mózgów,
- ćwiczenia grupowe,
- debata „za i przeciw”,

- dyskusja problemowa,
- kolaż,
- kwestionariusz,
- lekcja odwrócona,
- mini-wykład,
- ocena pracy grupowej,
- plakat,
- rozwiązywanie problemów,
- skojarzenia,
- wirujące plakaty,
- odwrócony cel.

MONITOROWANIE WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Monitorowanie realizowanych działań w ramach WSDZ dokumentowane jest poprzez:

- Wpisy w dziennikach lekcyjnych,

EWALUACJA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Ewaluacja Wewnętrznej Systemu Doradztwa Zawodowego będzie przeprowadzona przez zespół ds. doradztwa zawodowego raz w roku szkolnym na podstawie (między innymi):

- rozmów z uczniami, nauczycielami oraz rodzicami;
- analizy dokumentacji szkolnej.

PRZEDSZKOLE					
Treści	Temat	Zajęcia edukacyjne	Klasa	Osoba odpowiedzialna	Termin
Poznanie siebie Dziecko: <ul style="list-style-type: none"> ➤ określa co lubi robić, ➤ podaje przykłady różnych zainteresowań, ➤ określa co robi dobrze, ➤ podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych. 	Jaki jestem?	Zajęcia z wychowawcą	0,Przedszkole	wychowawca	I okres
Świat zawodów i rynek pracy Dziecko: <ul style="list-style-type: none"> ➤ odgrywa różne role zawodowe w zabawie, ➤ podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz 	Poznajemy zawody.	Zajęcia z wychowawcą	0, Przedszkole	wychowawca	I okres

<p>identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazuje zawody ➤ zaangażowanie w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę, ➤ podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny, ➤ opowiada o sobie w grupie rówieśniczej. 					
<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej), ➤ nazywa czynności, których lubi się uczyć. 	Moja droga edukacyjna.	Zajęcia z wychowawcą	0, Przedszkole	wychowawca	I okres
<p>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Dziecko:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ opowiada kim chciałoby 	Kim chciałbym zostać, co chciałbym w życiu robić?	Zajęcia z wychowawcą	0, Przedszkole	wychowawca	I okres

<p>zostać,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu, ➤ podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej. 					
--	--	--	--	--	--

KLASY I - III					
Treści	Temat	Zajęcia edukacyjne	Klasa	Osoba odpowiedzialna	Termin
<p>Poznanie siebie Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać, ➤ prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób, ➤ podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi, ➤ podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach, 	Jaki jestem?	Zajęcia z wychowawcą	I	Wychowawca	I okres
	W czym jestem dobry/dobra?	Zajęcia z wychowawcą	II	Wychowawca	I okres
	Co i kto mnie fascynuje, kto jest moim autorytetem?	Zajęcia z wychowawcą	III	Wychowawca	I okres

<ul style="list-style-type: none"> ➤ podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych. 					
<p>Świat zawodów i rynek pracy Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ odgrywa różne role zawodowe w zabawie, ➤ podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach, ➤ opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach, ➤ omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje, ➤ opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu, ➤ posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w 	<p>Czym jest praca i po co pracujemy?</p> <p>Poznajemy świat zawodów.</p> <p>Jakie zawody wykonywane są w naszym środowisku?</p>	<p>Zajęcia z wychowawcą</p> <p>Zajęcia z wychowawcą</p> <p>Zajęcia z wychowawcą</p>	<p>I</p> <p>II</p> <p>III</p>	<p>Wychowawca</p> <p>Wychowawca</p> <p>Wychowawca</p>	<p>I okres</p> <p>I okres</p> <p>I okres</p>

<p>sposób twórczy i niekonwencjonalny.</p>					
<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności, ➤ wskazuje treści, których lubi się uczyć, ➤ wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich. 	<p>Po co się uczyć ?</p> <p>Jakich przedmiotów lubię się uczyć?</p> <p>Z jakich źródeł wiedzy możesz korzystać odrabiając zadanie domowe?</p>	<p>Zajęcia z wychowawcą</p> <p>Zajęcia z wychowawcą</p> <p>Zajęcia z wychowawcą</p>	<p>I</p> <p>II</p> <p>III</p>	<p>Wychowawca</p> <p>Wychowawca</p> <p>Wychowawca</p>	<p>II okres</p> <p>II okres</p> <p>II okres</p>
<p>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić, ➤ planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu, ➤ próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą. 	<p>Kim chciałbym zostać?</p> <p>Jak planować swoją pracę?</p> <p>Jestem odpowiedzialny za swoje czyny i decyzje.</p>	<p>Zajęcia z wychowawcą</p> <p>Zajęcia z wychowawcą</p> <p>Zajęcia z wychowawcą</p>	<p>I</p> <p>II</p> <p>III</p>	<p>Wychowawca</p> <p>Wychowawca</p> <p>Wychowawca</p>	<p>II okres</p> <p>II okres</p> <p>II okres</p>

KLASY IV - VI					
Treści	Temat	Zajęcia edukacyjne	Klasa	Osoba odpowiedzialna	Termin
Poznanie własnych zasobów Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> ➤ określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje, ➤ wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia, ➤ podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość, ➤ prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców. 	Jestem twórczy i kreatywny.	Zajęcia z wychowawcą	IV	Wychowawca	I okres
	Moją mocną stroną jest...?	Zajęcia z wychowawcą	V	Wychowawca	I okres
	Jak skutecznie pracować.	Zajęcia z wychowawcą	VI	Wychowawca	I okres
Świat zawodów i rynek pracy Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> ➤ wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów 	Zawody w moim najbliższym otoczeniu.	Zajęcia z wychowawcą	IV	Wychowawca	I okres

<p>charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka, ➤ podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe, ➤ posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny, ➤ wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą. 	Przewodnik po Świecie pracy.	Zajęcia z wychowawcą	V	Wychowawca	I okres
	Ja na rynku pracy.	Zajęcia z wychowawcą	VI	Wychowawca	I okres
<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki, ➤ wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć, ➤ samodzielnie dociera do 	Motywacja jest ważna.	Zajęcia z wychowawcą	IV	Wychowawca	II okres
	Moje predyspozycje zawodowe.	Zajęcia z wychowawcą	V	Wychowawca	II okres
	Praca jako wartość.	Zajęcia z wychowawcą	VI	Wychowawca	II okres

informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.					
Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> ➤ opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych, ➤ planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu, ➤ próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą. 	Planowanie-umiejętność wyznaczania celów.	Zajęcia z wychowawcą	IV	Wychowawca	II okres
	Im więcej dróg tym trudniej.	Zajęcia z wychowawcą	V	Wychowawca	II okres
	Podejmowanie decyzji.	Zajęcia z wychowawcą	VI	Wychowawca	II okres
KLASY VII - VIII					
Treści	Temat	Zajęcia edukacyjne	Klasa	Osoba odpowiedzialna	Termin
Poznanie własnych zasobów Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> ➤ określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych, ➤ rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe), ➤ dokonuje syntezy przydatnych 	W czym jestem dobry/dobra?	Doradztwo zawodowe	VII	Doradca zawodowy	II okres
	Mam talent.	Doradztwo zawodowe	VII	Doradca zawodowy	II okres
	Co i kto mnie fascynuje?	Doradztwo zawodowe	VII	Doradca zawodowy	II okres
	Ja i moja osobowość	Doradztwo	VII		II okres

<p>w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych, ➤ rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, ➤ określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji, ➤ określa własną hierarchię wartości i potrzeb. 	<p>zawodowa?</p> <p>Rozpoznajemy swoje aspiracje i ich źródła.</p>	<p>zawodowe</p> <p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>VII</p>	<p>Doradca zawodowy</p>	<p>II okres</p>
	<p>Jak efektywnie pracować w grupie?</p>	<p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>VII</p>	<p>Doradca zawodowy</p>	<p>II okres</p>
	<p>Dokumenty i aplikacje.</p>	<p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>VIII</p>	<p>Doradca zawodowy</p>	<p>I okres</p>
	<p>Jak Cię widzą, tak Cię piszą, czyli jak się dobrze zaprezentować podczas rozmowy kwalifikacyjnej?</p>	<p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>VIII</p>	<p>Doradca zawodowy</p>	<p>I okres</p>
<p>Świat zawodów i rynek pracy Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione 	<p>Od dziecięcych ekscytacji do zawodu?</p>	<p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>VII</p>	<p>Doradca zawodowy</p>	<p>II okres</p>
	<p>Który zawód gwarantuje stabilizację</p>	<p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>VIII</p>	<p>Doradca zawodowy, wychowawca.</p>	<p>I okres</p>

<p>w zawodach oraz możliwości ich uzyskiwania,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców, ➤ wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego rynku pracy, ➤ uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka, ➤ analizuje znaczenie i możliwości doświadczenia pracy, ➤ wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową, ➤ dokonuje autoprezentacji. 	<p>w życiu?</p>				
	<p>Co się dla mnie liczy?</p>	<p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>VII</p>	<p>Doradca zawodowy</p>	<p>II okres</p>
	<p>Dla każdego coś się znajdzie – świat zawodów.</p>	<p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>VII</p>	<p>Doradca zawodowy</p>	<p>II okres</p>
	<p>Jak się odnaleźć na rynku pracy?</p>	<p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>VIII</p>	<p>Doradca zawodowy</p>	<p>I okres</p>
	<p>Praca jako wartość.</p>	<p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>VIII</p>	<p>Doradca zawodowy</p>	<p>I okres</p>
<p>Zawody Przyszłości.</p>	<p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>VIII</p>	<p>Doradca zawodowy</p>	<p>I okres</p>	
<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji, 	<p>Jak wygląda kształcenie w Polsce?</p>	<p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>VIII</p>	<p>Doradca zawodowy</p>	<p>I okres</p>
	<p>Co warto wiedzieć o szkołach zawodowych?</p>	<p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>VIII</p>	<p>Doradca zawodowy</p>	<p>I okres</p>
	<p>Oferta edukacyjna szkół</p>	<p>W ramach zajęć</p>	<p>VIII</p>	<p>Doradca/wychowawca</p>	<p>I okres</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznania własnych zasobów, ➤ charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji poza formalnej i nieformalnej, ➤ określa znaczenie uczenia się przez całe życie. 	<p>ponadpodstawowych – spotkania z ich przedstawicielami.</p> <p>Uczestnictwo w dniach otwartych szkół ponadpodstawowych (jeżeli będzie to możliwe)</p>	<p>W ramach zajęć</p>	<p>VIII</p>	<p>Doradca/wychowawca</p>	<p>I okres</p>
<p>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych</p> <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym, ➤ określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby, ➤ identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy, 	<p>Cele edukacyjne i zawodowe.</p> <p>Kariera postrzegana przez różowe okulary.</p> <p>W jaki sposób zdobyć wymarzony zawód?</p>	<p>Doradztwo zawodowe</p> <p>Doradztwo zawodowe</p> <p>Doradztwo zawodowe</p>	<p>VIII</p> <p>VII</p> <p>VIII</p>	<p>Doradca zawodowy</p> <p>Doradca zawodowy</p> <p>Doradca zawodowy, wychowawca</p>	<p>I okres</p> <p>II okres</p> <p>I okres</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów. 					
<p>Poznanie siebie Uczeń wspierany:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ określa co lubi robić, ➤ podaje przykłady różnych zainteresowań, ➤ określa co robi dobrze, 	Jaki jestem?	Zajęcia komunikacyjne	VIII s	Nauczyciel komunikacji	I okres
<p>Świat zawodów i rynek pracy Uczeń wspierany: odgrywa różne role zawodowe w zabawie,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ wspierany podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby, ➤ wskazuje zawody zaangażowanie w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie 	Poznajemy zawody	FOIS	VIII s	Nauczyciel FOIS	I okres

<p>jak wyjście na zakupy, pocztę, ➤ podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem</p>					
<p>Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie Uczeń: ➤ nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej), ➤ nazywa czynności, których lubi się uczyć.</p>	Moja droga edukacyjna.	Zajęcia z wychowawcą Zajęcia kreatywne	VIII s	Wychowawca klasy	I okres
<p>Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych Uczeń: ➤ opowiada kim chciałby zostać,</p>	Kim chciałbym zostać, co chciałbym w życiu robić?	FOIS	VIII s	Nauczyciel FOIS	I okres